

SELOSTUS
NEUVOSTOJEN FINANSSIOSASTOJEN EDUSTAJAIN
YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA ¹¹³
TOUKOKUUN 18 pnä 1918

Maan finanssitila on kriittinen. Maan sosialistinen uudistaminen tuo paljon vaikeuksia, jotka toisinaan tuntuvat voittamattomilta, mutta olen sitä mieltä, että niin raskasta kuin onkin työmme, joka kohtaa joka askeleella pikkuporvariston, keinottelijain ja omistavien luokkien vastarintaa, meidän on suoritettava se loppuun.

Te käytännön miehet, joilla on kokemusta, tiedätte paremmin kuin kukaan muu, millaisia vaikeuksia joudutaan voittamaan, kun yleisistä suunniteluista ja dekreeteistä siirrytään jokapäiväiseen elämään. Edessämme on jättiläismäinen työ, sillä omistavien luokkien vastarinta tulee olemaan epätoivonvimmaista. Mutta mitä raskaampaa on työ, sitä hyödyllisempiä ovat sen tulokset, kun voitamme porvariston ja alistamme sen Neuvostovallan valvontaan. Tehtävämme ovat sellaisia, että niiden takia kannattaa uurastaa ja lähteä viimeiseen ja ratkaisevaan taisteluun porvaristoa vastaan, sillä näiden tehtävien suorittamisestahan riippuu maan sosialistisen uudistamisen menestys.

Neuvostovallan suunnittelemissa finanssialan perustehtäviä täytyy ryhtyä viipymättä toteuttamaan käytännössä, ja neuvottelu teidän kanssanne on apuna siinä, etteivät suunnittelemissamme uudistukset jäisi pelkiksi julistuksiksi.

Meidän on saatava hinnalla millä hyvänsä aikaan pysyviä finanssiuudistuksia, mutta pitää muistaa, että jokainen radikaalinen reformimme tulee epäonnistumaan, elleimme menesty finanssipolitiikassa.

Kansankomissaarien Neuvoston nimessä kiinnitän huomionne niihin tehtäviin, jotka ovat selvinneet monilukuisissa neuvotteluissa, ja pyydän teitä kehittämään niitä yksityiskohtaisesti käytäntöön soveltamista varten. Nämä tehtävät ovat seuraavanlaisia:

FINANSSITALouden Keskitys

Meille on tarpeen finanssitalouden keskitys, on tarpeen voimiemme keskittäminen; ellemmme noudata käytännössä näitä periaatteita, niin emme voi toteuttaa niitä taloudellisia uudistuksia, joiden pohjalla kaikille kansalaisille turvaan jokapäiväinen leipä ja mahdollisuus kulttuuritarpeidensa tyydyttämiseen.

Kansanjoukot alkavat nykyisin jo käsittää keskityksen välttämättömyyden; vaikka tämä käänne tapahtuukin hitaasti, niin siitä sitten tuleekin syvällisempi ja laajempi; vaikka havaitaankin pyrkimystä epäkeskitykseen, niin se on siirtymäkauden sairautta, kasvun sairautta; se on aivan luonnollista, koska tsaristinen ja porvarillinen keskitys herätti kansanjoukoissa vihaa ja vastenmielisyyttä kaikkea keskusvaltaa kohtaan.

Pidän keskitystä työtätekevien joukkojen tietyn toimeentulon minimaalisen turvaamisen ehtona. Kannatan paikallisten neuvostoelinten mitä laajinta autonomiaa, mutta samalla olen sitä mieltä, että maamme tietoisien uudistamisen alalla tehtävän työemme tuloksellisuuden turvaamiseksi on välttämätöntä, että meillä on yhtenäinen, tiukasti määritelty finanssipolitiikka ja että määräykset täytetään ylhäältä alas asti.

Odotamme teiltä dekreettiä, jolla keskitetään maan finanssitalous.

TULO- JA OMAISUUSVEROTUS

Toisena edessämme olevana tehtävänä on progressiivisen tuloverotuksen sekä omaisuusverotuksen järjestäminen oikealla tavalla. Te tiedätte, että kaikki sosialistit vastustavat välillisiä veroja, sillä sosialistiselta näkökannalta katsoen ainoa oikea vero on progressiivinen tulovero ja omaisuusvero. Sanon peittelemättä, että tämän veron käyttäntöönottamisessa joudutaan kohtaamaan tavattomia vaikeuksia; omistavien luokkien vastarinta tulee olemaan epätoivonvimmaista.

Nykyisin porvaristo livahtaa lahjusten ja yhteyksiensä avulla syrjään verojen maksamisesta; meidän pitää sulkea siltä nuo takaportit. Me olemme suunnitelleet paljon tehtäväksi tällä alalla, maaperä kivijalkaa varten on raivattu,

mutta tämän rakennuksen varsinaista kivijalkaa ei ole vielä laskettu. Nyt on aika sitä varten koittamassa.

Tuloverokysymys on sellainen, ettei sen käytäntöönottamisessa riitä pelkät dekreetit, tarvitaan käytännöllisiä menetelmiä, kokemusta.

Arvelemme, että meidän pitää siirtyä kuukausittaisen tuloveron kantamiseen. Valtion rahastosta tulonsa saava väestöosa kasvaa; täytyy ryhtyä toimenpiteisiin, että näiltä henkilöiltä peritään tulovero pidättämällä se palkasta.

Tulovero pitää kantaa poikkeuksetta kaikista tuloista ja palkoista; tähän saakka käytännössä ollutta setelipainoa voidaan väliaikaisena toimenpiteenä puolustaa, mutta sen tilalle pitää ottaa progressiivinen tuloverotus ja omaisuusverotus hyvin usein toistuvien veronkantoajoin.

Pyytäisin teitä käsittelemään hyvin seikkaperäisesti tätä toimenpidettä; määrittelemään käytännöllisesti ja tarkasti suunnitelmat, joille voisimme mitä lyhimmän ajan kuluttua antaa dekreettien ja ohjesääntöjen muodon.

Pakkoverokysymystä kosketellessaan Lenin sanoo: En lainkaan vastusta yleensä pakkoveroa; proletariaatti ei voinut kukistaa porvaristoa ilman pakkoveroa; siirtymäkaudella se on oikea toimenpide, mutta siirtymäkausi on nyt päättynyt ja omistavien luokkien verotuksen on luovutettava paikkansa yhtenäiselle ja keskitetylle valtionverolle.

Epäilemätöntä on, että porvaristo yrittää kaikin voimin kiertää lakejamme ja käyttää halpamaista petosta. Me tulemme taistelemaan sitä vastaan murskataksemme lopullisesti porvariston rippeet.

TYÖVELVOLLISUUS

Finanssipolitiikkamme kolmantena tehtävänä on työvelvollisuuden käytäntöönottaminen ja omistavien luokkien rekisteröinti.

Nykyinen sota on lopullisesti hävittänyt vapaaseen kilpailuun pohjautuvan vanhan kapitalismin — se on luovuttanut paikkansa valtiokapitalismille, monopolistiselle kapitalismille. Lännen etumaiset maat: Englanti ja Saksa ovat siirtyneet sodan yhteydessä koko tuotantoa koskevaan tarkkaan tilinpitoon ja valvontaan, ne ovat ottaneet käytäntöön omistamattomien luokkien työvelvollisuuden jättäen porvaristolle suuren määrän takaportteja. Meidän pitää

käyttää hyväksemme näiden maiden kokemusta, mutta ensi sijassa meidän pitää ottaa käytäntöön työvelvollisuus, joka koskee sodasta rikastuneita omistavia luokkia eikä köyhiä, jotka muutenkin ovat kantaneet riittävästi uhreja sodan alttarille.

Päiväjärjestyksessä on työveron voimaansaattaminen, budjettikirjojen käytäntöönottaminen ennen kaikkea porvareita varten, jotta voitaisiin nähdä, minkä verran kukin heistä tekee työtä maan hyväksi. Valvonnan pitää olla paikallisten Neuvostojen käsissä. Köyhien suhteen tämä toimenpide on nykyisin aivan tarpeeton, sillä he joutuvat muutenkin tekemään riittävästi työtä — sitä paitsi ammattiliitot ryhtyvät kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin työn tuottavuuden kohottamiseksi ja työkurin aikaansaamiseksi.

Omistavan väestön täydellinen laskenta, lain säätäminen, jonka mukaan rikkailla täytyy olla työ-, vero- ja budjettikirja, se on tehtävä, joka meidän pitää ratkaista ensi tilassa. Tämä kysymys on käsiteltävä käytännöllisesti ja konkreettisesti. Tämä toimenpide tekee mahdolliseksi siirtää, kuten oikeudenmukaisuus vaatii, verotaakan rikkaiden kannettavaksi.

UUDET SETELIT

Tämän hetken neljäntenä tehtävänä on vanhojen setelien vaihtaminen uusiin. Rahat, paperit — kaikki se, mitä nykyisin nimitetään rahaksi — nuo yhteiskunnalliseen hyvinvointiin oikeuttavat todistukset vaikuttavat rappeuttavasti ja ovat vaarallisia siksi, että näitä paperirahoja säilyttävällä porvaristolla on edelleenkin taloudellinen valta.

Heikentääksemme tätä ilmiötä meidän on suoritettava nykyisten paperirahavarojen erittäin tarkka luettelointi voidaksemme vaihtaa täydellisesti kaikki vanhat rahat uusiin. Epäilemätöntä on, että tämän toimenpiteen toteuttamisen kuluksa me tulemme kohtaamaan valtavia taloudellisia ja poliittisia vaikeuksia; meillä on edessämme huolellinen valmistelutyö — on valmistettava uutta rahaa muutama miljardi, perustettava jokaiseen volostiin, suurkaupunkien jokaiseen kortteliin säästökassat, — mutta me emme pysähdy näiden vaikeuksien edessä. Me asetamme mahdollisimman lyhyen aikamäärän, jonka kuluessa jokaisen on tehtävä ilmoitus hallussaan olevasta rahamäärästä ja vaihdettava

se uuteen rahaan; jos summa ei ole suuri, niin hän saa ruplan ruplasta; jos se on määräsummaa suurempi, niin hän saa vain osan. Tämä toimenpide kohtaa epäilemättä voimakasta vastarintaa ei vain porvariston, vaan myös maalaiskulakkien taholta, jotka ovat rikastuneet sodasta ja kaivaneet maahan tuhansilla paperirahoilla täytettyjä pulloja. Me joudumme rinta rinta vastaan luokkavihollisen kanssa. Taistelu tulee olemaan raskas, mutta kiitollinen. Keskuudessamme ei ole epäilyä siitä, että meidän on otettava harteillemme tämän taistelun koko taakka, sillä tämä taistelu on välttämätön ja kiertämätön. Tämän toimenpiteen toteuttamiseksi tarvitaan valtavaa valmistelutyötä: pitää valmistaa ilmoituskaava, pitää aloittaa propaganda paikkakunnilla, säätää vanhojen rahojen uusiin vaihtamisen aikamäärä j.n.e. Mutta me suoritamme sen. Se tulee olemaan viimeinen ratkaiseva taistelu porvaristoa vastaan ja se antaa meille mahdollisuuden maksaa ulkomaiselle pääomalle väliaikaista pakkoveroa — kunnes koittaa Lännen sosiaalisen vallankumouksen hetki — ja suorittaa maassamme välttämättömiä reformeja.

Lopuksi Lenin toivottaa Kansankomissaarien Neuvoston nimessä edustajakokoukselle tuloksellista työtä. (Myrskyiset suosionosoitukset keskeytivät monta kertaa Leninin puheen.)

*Sanomalehtiselostus julkaistu
toukokuun 19 p:nä 1918
„Izvestija VTsIK” lehdessä
99. numerossa*

Julkaistaan Moskovassa v. 1918 ilmestyneen kirjan: „Selostus Alue-, Kuvernementti- ja Ujestineuvostojen finanssiosastojen edustajain ensimmäisen Yleisvenäläisen edustajakokouksen työstä” tekstin mukaan